

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Археологија – основне академске студије
Назив предмета: Мегалити у праисторији Европе
Наставник/наставници: Марија Љуштина, Теодора Радишић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Увидом у мегалитске споменике курс доприноси бољем познавању локалне праисторије у регијама које нису обухваћене обавезним курсевима из млађе праисторије, као и разумевању друштвене структуре и промена у сфери магијског и религијског живота заједница праисторијске Европе.
Исход предмета Оспособљеност студената да сагледавају ширу проблематику мегалитске архитектуре у праисторији кроз додатно вежбање академске писмености.
Садржај предмета Мегалитоманија означава вековну тежњу човека да прекорачи свакодневницу и досегне бесмртност. Велики камени споменици који су сачувани да данас као да представљају својеврсне симболе људског трајања. Највећи део курса посвећен је прегледу регија богатих мегалитским споменицима и најпознатијих археолошких локалитета са појединачним мегалитима или сложеним конструкцијама од масивних камених блокова. Биће дат увид у праисторију атлантске зоне, од Иберијског полуострва и Британских острва до Северног мора и Балтика, с обзиром да менхири, долмени и кромлеси из Западне Европе настају крајем неолитског доба и подижу се током бакарног и бронзаног доба. Мегалитске гробне конструкције и храмови грађени су на простору западног Медитерана, али су мегалити заступљени и у источном Медитерану и регијама југоисточне Европе (Бугарска, Грчка; Кавказ). Феномен мегалитске архитектуре омогућава савладавање просторних и временских баријера, па се тако мегалити могу наћи и у прекерамичком неолиту Анадолије, као и на острвима Тихог океана. Додатно се проучавају мегалитска уметност, транспорт и подизања мегалита, мегалити и природне науке.
Литература Обавезна литература: Blake, E., Knapp, A. B. (eds.) 2005. <i>The Archaeology of Mediterranean Prehistory</i> . Oxford. 156-179. Milovanović, D. 1988. <i>Arhitektura megalita</i> . Beograd. Michell, J. 1982. <i>Megalithomania. Artists, Antiquarians and Archaeologists at the Old Stone Monuments</i> . London. Renfrew, C. 1976. <i>Before Civilization - The Radiocarbon Revolution and Prehistoric Europe</i> . Harmondsworth. 133-160 (Chapter 7: The Enigma of the Megaliths) Sreјović, D. (prir.) 1997. <i>Arheološki leksikon</i> . Beograd. Odrednice o megalitima M. Jevića (Atrejeva riznica, Dolmen, Kiklopski zidovi, Kromlek, Kumasa, Long Barrows, Megaliti, Menhir, Njugrendž, Platanos, Stounhendž, Trilit) i D. Sreјovića (Eјvberi, Gavrini, Hendž, Karnak, Los Miljares, Malta, Megaliti, Nurage, Silberi Hil, Talajoti, Tore, Vudhendž) Tomović, M. (ur.) 1983. <i>Megaliti</i> . Beograd. Cope, J. 2004. <i>The Megalithic European</i> . London. Допунска и репрезентативна литература: Atkinson, R. 1979. <i>Stonehenge. Archaeology and Interpretation</i> . Harmondsworth. Bradley, R. 2001. <i>The Significance of Monuments. On the shaping of human experience in Neolithic and Bronze Age Europe</i> . London-New York. Daniel, G. 1960. <i>The Prehistoric Chamber Tombs of France</i> . London. Daniel, G. 1963. <i>The Megalith Builders of Western Europe</i> . Harmondsworth. Laporte, L., Scarre, C. (eds.) 2015. <i>The Megalithic Architectures of Europe</i> . Oxford-Philadelphia. Piccolo, S. 2013. <i>Ancient Stones. The Dolmen Culture in Prehistoric South-eastern Sicily</i> . Thornham. Scarre, C. (ed.) 2005. <i>Monuments and Landscape in Atlantic Europe. Perception and Society during the Neolithic and Early Bronze Age</i> . London.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Усмена предавања са PowerPoint презентацијама, уз континуално праћење и оцењивање рада током семестра; вежбе за утврђивање градива са усменим презентацијама и семинарским радовима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
		писмено/усмено	100